

Joca Zurc

16. konferenca britanskega združenja za filozofijo športa

University of Oxford, Trinity College, Oxford, Velika Britanija

2. do 5. april 2019

Britansko združenje za filozofijo športa (eng. *British Philosophy of Sport Association - BPSA*) je bilo kot prvo na evropskem kontinentu ustanovljeno leta 2003, z namenom promoviranja in diseminacije raziskovalnih izsledkov filozofije športa. Kot tako je odprlo svoja vrata članstva vsem raziskovalcem, profesorjem in drugim strokovnjakom, aktivnim in upokojenim, ter tudi študentom, ki jih zanimajo filozofska vprašanja športa in to ne glede na njihovo nacionalno pripadnost. Zato ne preseneča, da člani društva kot tudi udeleženci mednarodne znanstvene konference, ki jo društvo organizira vsako leto, prihajajo iz vseh evropskih držav, v večjem deležu pa tudi iz ZDA, Kanade, Avstralije, Kitajske in Japonske. BPSA tako danes predstavlja ob IAPS (eng. *International Association for the Philosophy of Sport*) ključno stično točko svetovnih avtoritet in evropskega kroga raziskovalcev, ki delujejo na področju filozofije športa.

In tako je bilo tudi na letošnji, že 16. letni konferenci BPSA, ki je potekala v idiličnem okolju slovite Univerze v Oxfordu (<http://www.ox.ac.uk/>). Konference se je udeležilo 58 udeležencev, vodilnih strokovnjakov na področju filozofije športa v Veliki Britaniji in Evropi, ki so predstavili skupaj 45 prispevkov v sedmih tematskih sklopih. Skupaj je bilo tako na letošnji BPSA konferenci izvedenih 14 sekcij in v vsaki predstavitev od treh do štirih prispevkov. Največ udeležencev je po pričakovanjih prihajalo iz Velike Britanije, ob njih pa je bilo 25 predstavnikov iz ZDA, Kanade, Brazilije, Izraela, Japonske, Norveške, Nemčije, Češke, Italije, Španije, Portugalske, Hrvaške in Slovenije. Večinoma so bili udeleženci visokošolski profesorji in raziskovalci, prisotni pa so bili

tudi doktorski študenti in predstavniki protidopinških agencij.

Konferenco so prvi dan po uvodnih nagovorih organizatorja (dr. Jon Pike, Open University, VB) in predstavnika vodstva BPSA (dr. Carwyn Jones, Cardiff Metropolitan University, UK) otvorila predavanja v šestih vzporednih sekcijah, ki so bile posvečene obravnavam temeljnih analitičnih kot aplikativnih filozofskih vprašanj kot so instrumentalizacija športnikov, estetika v športu, etični vidiki vodenja v športu in zgledi v športu. Drugi dan konference pa je ob štirih vzporednih sekcijah, ki so pokrile tematike smisla športa, zastrahovanja in

dopinga, postregel tudi z dvema odličnima in odmevnima plenarnima razpravama, ki sta bili deležni velike pozornosti udeležencev. Ena izmed največjih svetovnih avtoritet na področju etike v športu, profesor dr. Mike McNamee (Swansea University, VB), je v sodelovanju s profesorjem dr. Julian Savulescu iz Univerze v Oxfordu izzival občinstvo z razmišljanjem na temo »Ali naj bodo sredstva za izboljšanje učinkovitosti športne izvedbe legalizirana?«. Plenarna govornika sta zagovarjala tezo, da je »doping« v najširšem pomenu besede oz. t.i. »sredstva za izboljšanje učinkovitosti športne izvedbe« (eng. *sports performance enhancing drugs*), danes nujni in neobhodni

Trinity College Univerze v Oxfordu – prizorišče 16. konference BPSA

Slovensko-hrvaška delegacija – zadovoljna po uspešno opravljenih predstavitvah (od leve proti desni: Matija Mato Škerbić in doc. dr. Ivana Gregurić, Univerza v Zagrebu, prof. dr. Irena Martinková, Karlova Univerza, Praga, vodja sekcije in slovenska predstavnica, izr. prof. ddr. Joca Zurc)

sestavni del vrhunskega športa, h kateremu stremi vsak športnik, ki želi napredovati in dosegati vedno boljše rezultate. Zato njegovo prepovedovanje in preganjanje ni smiselno, temveč ga velja integrirati, kontrolirati in voditi s strani športnih organizacij in protidopinških agencij. Profesor Savulescu je na primer navedel, da je z protidopinškimi testi danes odkritih manj kot 1 % vseh primerov dopingiranih športnikov, kar v obstoječem sistemu nima nobenega večjega vpliva na večjo pravičnost pri uvrstitvah tekmovalcev. Po intenzivni razpravi nasprotujočih si mnenj in iskanja optimalnih poti reševanja problematike

dopinga v športu je dr. Angela Schneider iz University of Western Ontario v Kanadi predstavila filozofsko študijo, temelječo na empiričnih podatkih, z naslovom »Izboljšanje človekovih pravic skozi šport«. Gre za mednarodni projekt, ki se osredotoča na ozaveščanje javnosti in uresničevanje pravic žensk v športu. Tretji dan konference je prinesel predavanja v štirih sekcijah, ki so v ospredje postavila obravnavo vrednot v športu, odnosa med umom in telesom ter ukrepanja v športni praksi. V tem delu je sodelovala tudi edina slovenska predstavica. Ddr. Joca Zurc je v sekciji »Um in vrednote« predstavila prispevek z naslovom »Balance

of Mind and Body versus Competitiveness«, ki je bil deležen vidne pozornosti občinstva, razgibane razprave in povabil k nadaljnjim mednarodnim raziskovalnim sodelovanjem ter objavam dobljenih ugotovitev v revijah. Profesor dr. Sophie-Grace Chappell iz Open University (VB) je tretji dan konference predstavila plenarno predavanje na temo »Because it isn't there: why we climb mountains«. Vsebinski program konference pa se je na isti dan zaključil z vabljenim plenarnim predavanjem kanadskega filozofa športa, profesorja dr. Tom Hurka, z naslovom »Suits on games: slightly revised slightly restricted«, ki je v analitični filozofski razpravi iskal odgovore na vprašanja človekove igre v športu. Zadnji dan konference je bil namenjen sestanku združenja, volitvam, poročanju o delu in sprejemu programa dela za naslednje leto. Ob koncu pa je bilo organizirano tudi izredno zanimivo predavanje ter srečanje z glavnima in odgovornima urednikoma dveh največjih mednarodnih revij na področju filozofije športa. Profesor dr. Andrew Edgar je predstavil revijo »Sport, Ethics and Philosophy«, ki jo izdaja BPSA, profesor dr. Paul Gaffney pa revijo »Journal of the Philosophy of Sport«, ki izhaja pod okriljem IAPS. Urednika sta se osredotočila na postopke objavljanja, glavne ovire, ki se pojavljajo na tej poti in problematike, s katerimi se srečujeta pri svojem delu. V intenzivni razpravi z udeleženci, ki je potekala v nadaljevanju, so bili predstavljeni številni primeri dobrih praks in podane dragocene usmeritve avtorjem kot tudi recenzentom pri pripravi izvirnih znanstvenih člankov, ki proučujejo tematike in vprašanja filozofije športa.

Ob visoko kakovostnih predstavitvah in bogatih, plodovitih razpravah je konferenca poskrbela tudi za športno angažiranost udeležencev. Vsako jutro so bili organizirani skupinski teki po čudovitih zgodovinskih obeležjih srednjeveškega Oxforda (npr. Donnington Bridge, University Parks). Zadnji, četrti dan konference, pa so imeli udeleženci možnost sodelovati na teku »Philosophers' Mile«, ki je potekal na znameniti progi »Iffley Road Track« v neposredni bližini Univerze v Oxfordu, kjer je atlet Roger Bannister, 6. maja 1954, prvič v zgodovini pretekel miljo pod štirimi minutami. Bivanje udeležencev v samem osrčju znamenite Univerze v Oxfordu (Trinity College), katerega stavbe, dvorišče, jedilnica, kapela in študentske sobe so bile prikazane kot osrednja kulisa tudi v filmski upodobitvi fantazijskih romanov Harry Potter, ter gostoljubnost organizatorjev, pa so dali kon-

Jedilnica za udeležence – prizorišče filmske upodobitve uspešnic Harry Potter

ferenci poseben čar in pečat nepozabnega doživetja.

Naslednja, 17. letna konferenca BPSA, bo potekala aprila 2020 v Parizu. Organizirana bo skupaj v sodelovanju z Evropskim združenjem za filozofijo športa (eng. *European Association for the Philosophy of Sport – EAPS*), katerega ustanovna članica je tudi Slovensko društvo za filozofijo športa. Zato si je nadejati še obsežnejši in bogatejši program ter še večje število udeležencev iz evropskih držav. Vsi zainteresirani razisko-

valci na področju filozofije športa pa so do naslednjega srečanja lepo povabljeni tudi k pripravi znanstvenih prispevkov za evropsko revijo »*Sport, Ethics and Philosophy*«, ki izhaja pod okriljem BPSA štirikrat na leto pri založbi Routledge in je indeksirana v bazi Scopus. Revija vabi k objavi avtorje prispevkov različnih tem aplikativne filozofije, ki zadevajo vprašanja, športne prakse, politike in raziskave o naravi in vrednotah športa. Odprta je tudi za temeljne filozofske razprave, ki prispevajo k razumevanju

športa in sorodnih praks. Več informacij o reviji se nahaja na spletni strani: <http://philosophyofsport.org.uk/publications/>

izr. prof. ddr. Joca Zurc,
JSPS International Research Fellow
Okayama University,
Graduate School of Education, Japonska
joca.zurc@guest.arnes.si